

Europe
for Citizens

Problemy społeczno-kulturowe mniejszości etnicznych w asymilacji z otoczeniem

Wilamowice, 28.08 – 02.09.2018r.

Mniejszości narodowe a mniejszości etniczne

Mniejszość narodowa - grupa obywateli, która spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) jest mniej liczebna od pozostałej części ludności kraju;
- 2) w sposób istotny odróżnia się od pozostałych obywateli językiem, kulturą lub tradycją;
- 3) dąży do zachowania swojego języka, kultury lub tradycji;
- 4) ma świadomość własnej historycznej wspólnoty narodowej i jest ukierunkowana na jej wyrażanie i ochronę;
- 5) jej przodkowie zamieszkiwali obecne terytorium kraju od co najmniej 100 lat;
- 6) utożsamia się z narodem zorganizowanym we własnym państwie.

Mniejszość etniczna - grupa obywateli która spełnia łącznie następujące warunki:

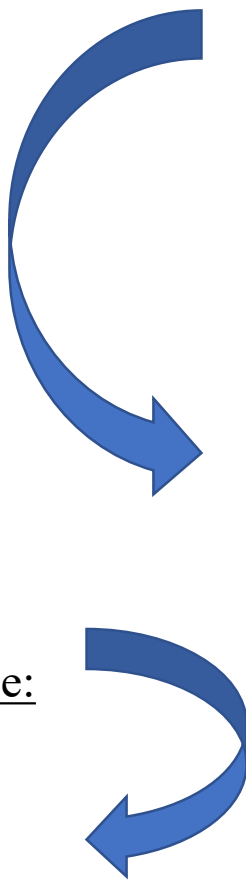
- 1) jest mniej liczebna od pozostałej części ludności kraju;
- 2) w sposób istotny odróżnia się od pozostałych obywateli językiem, kulturą lub tradycją;
- 3) dąży do zachowania swojego języka, kultury lub tradycji;
- 4) ma świadomość własnej historycznej wspólnoty etnicznej i jest ukierunkowana na jej wyrażanie i ochronę;
- 5) jej przodkowie zamieszkiwali obecne terytorium kraju od co najmniej 100 lat;
- 6) nie utożsamia się z narodem zorganizowanym we własnym państwie

Mniejszości narodowe w Polsce:

Białorusini
Czesi
Litwini
Niemcy
Ormianie
Rosjanie
Słowacy
Ukraińcy
Żydzi

Mniejszości etniczne w Polsce:

Karaimi,
Łemkowie
Romowie
Tatarzy

Akty prawne określające prawa mniejszości narodowych i etnicznych

1. [Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej](#), w tym art. 35, gwarantujący obywatelom polskim należącym do mniejszości narodowych i etnicznych wolność zachowania i rozwoju własnego języka i kultury, zachowania obyczajów i tradycji.
2. [Ustawa z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym](#)
3. [Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks Wyborczy](#), która przewiduje zwolnienie komitetów wyborczych utworzonych przez organizacje mniejszości narodowych z wymogu przekroczenia 5% progu wyborczego.
4. [Ustawa z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim](#), która zawiera deklarację, że zawarte w niej przepisy nie naruszają praw mniejszości narodowych i etnicznych oraz wydane na jej podstawie [rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 marca 2002 r. w sprawie wypadków, w których nazwom i tekstom w języku polskim mogą towarzyszyć wersje w przekładzie na język obcy](#).
5. [Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty](#) stanowiąca, że szkoły i placówki publiczne umożliwiają uczniom podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej, językowej i religijnej, a w szczególności naukę języka oraz własnej historii i kultury
6. [Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej](#):
 1. [w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym](#)
 2. [w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego](#)
 3. [w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół](#)
7. [Ustawa z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji](#), przewidująca, że programy publicznej radiofonii i telewizji powinny uwzględniać potrzeby mniejszości narodowych i etnicznych.
8. [Kodeks karny](#), przewidujący penalizację przestępstw popełnianych na tle etnicznym.

Ochrona mniejszości narodowych oraz praw i wolności osób należących do tych mniejszości stanowi integralną część międzynarodowej ochrony praw człowieka i, jako taka, wchodzi w zakres współpracy międzynarodowej.

Prawa mniejszości narodowych, zagwarantowane przepisami prawa

- zakaz dyskryminacji oraz istnienia organizacji, których program lub działalność zakłada albo dopuszcza nienawiść rasową i narodowościową;
- wolność zachowania i rozwoju własnego języka;
- wolność zachowania obyczajów i tradycji oraz rozwoju własnej kultury;
- prawo do nauki języka i w języku mniejszości;
- prawo do nieskrępowanej możliwości praktyk religijnych;
- prawo do tworzenia własnych instytucji edukacyjnych, kulturalnych oraz takich, których celem jest ochrona tożsamości religijnej;
- prawo do uczestnictwa w rozstrzyganiu spraw dotyczących własnej tożsamości narodowej;
- preferencje wyborcze dla komitetów wyborczych organizacji mniejszości.

Problemy mniejszości narodowych i etnicznych

Sprawy socjalno-bytowe

Obawa przed utratą
tożsamości

Wykluczenie społeczne

Polityka państwa wobec
mniejszości

Pamięć historyczna

Media

Uprzedzenia związane z
historią

Analfabetyzm

Jak unikać problemów, których doświadczają inne kraje UE?

